

REHAB & BUER

Denne veiledningen er lastet ned og skrevet ut fra brosjyrearkivet på www.norgips.no. Ved å benytte denne informasjonstjenesten er du alltid sikret å få det sist oppdaterte informasjonsmaterialet fra Norgips.

Gå inn på www.norgips.no, linken til brosjyrearkivet finner du bl.a. nederst på velkomstsiden.

Prosjekterings- og montasjeveiledning lastet ned fra nett.

fleksibel 6 mm gipsplate

- Spesielt til rehab direkte på eksisterende vegg eller tak
- Gerikter m.m. behøver ikke skiftes ut
- Velegnet til buer og bøyde former

De fleste Norgipspublikasjonene er tilgjengelige på nettet.

Direkte, i form av PDF dokumenter som du selv kan laste ned til din harddisk og skrive ut, eller via brosjyretjenesten hvor du kan bestille papirversjonene og få dem tilsendt.

Ved revidering av materiell vil de reviderte versjonene alltid først være tilgjengelige på nettet.

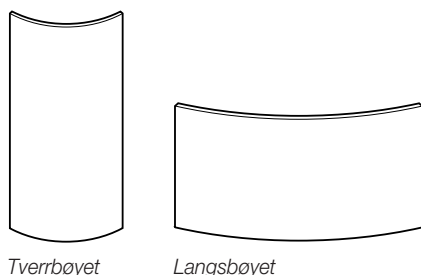
Generelt

Denne veiledningen forteller om buede vegger. Det kan i prinsippet benyttes samme fremgangsmåte for søyler, himlinger m.m.

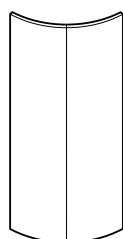
■ Det kan arbeides med radier ned til 300 mm. Skulle det være aktuelt med mindre radier, ta da kontakt med Norgips.

■ Ved større radier kan platene bøyes direkte mot stenderverket. Ved mindre radier er det som regel nødvendig å forbøye platene.

■ Fuktete plater er langt lettere å bøye enn tørre. Når platene er uttørket beholder de den nye formen.

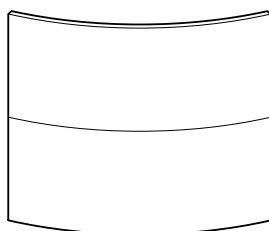

■ Det er noe lettere å bøye platene på tvers enn på langs. Spesielt ved mindre radier er vertikal platemontrasje å foretrekke.

Vertikal platemontrasje

■ Ved mindre radier kan det være vanskelig å få vertikale skjøter jevne om ikke platene forbøyes.

Horizontal platemontrasje

■ Horizontal platemontrasje gjør det lettere å utføre skjøtesparklingen, men horizontal montasje er best egnet til større radier.

Platene

Mulighetene for bøyning og montering av platene er beskrevet i skjema A. Skjemaet skal bare oppfattes som orienterende.

Det kan benyttes Standard-plater i 13 mm tykkelse, men den spesielle 6 mm Rehab-platen er lettere å bøye. Andre platetyper er ikke egnet til buer.

Hvor bestemte brann- eller lydkrav skal oppfylles må buede hjørner ikke utføres med mindre antall plate-lag eller mindre samlet gipsplate-tykkelse enn den øvrige vegg.

Brannklassifikasjonen for buer med 6 mm plater må vurderes i hvert tilfelle da 2 x 6 mm plate ikke i alle tilfeller kan erstatte 1 x 13 mm.

Stenderverket

Det kan benyttes stålprofilstendere i alle vanlige mål.

Ved både gulv og tak benyttes 2 stk. vikbar skinne, FLP 50.

Gulv- og takskinnen kan også utføres av 2 stk. 50 x 50 mm vinkelprofiler, f.eks. Norgips Hjørneprofil LP 50. For å kunne bue disse profilene i den aktuelle formen må den ene flensen klippes opp. Avstanden for oppklippingene fremgår av skjema B.

Stenderne monteres i gulv- og takskinnen med en avstand som er avhengig av den aktuelle buen. Se skjema B.

Skjema A

Bøying og montering av platene

Radius ned til –	6 mm plate				13 mm plate			
	Fuktet		Tørr		Fuktet		Tørr	
	tverrbøyet	langsbøyet	tverrbøyet	langsbøyet	tverrbøyet	langsbøyet	tverrbøyet	langsbøyet
3500 mm								
3500 - 2600 mm					□	□		
2600 - 2000 mm					■	□		
2000 - 1500 mm					■	□		
1500 - 1200 mm					■	■		
1200 - 900 mm	□	□			■	■		
900 - 600 mm	□	□			■			
600 - 400 mm	■	■						
400 - 300 mm	■							

□	Lett å bøye og montere platene.	□	Forbøying av platene anbefales.
■	Mulig å bøye platene. Montasjen må utføres forsiktig.	■	Forbøying av platene nødvendig.
■	Ikke mulig / Ikke aktuelt.		

Skjema B

Stenderavstander og eventuell oppklipping av skinneflenser

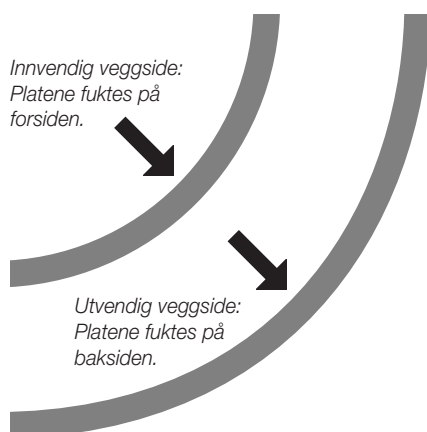
Radius ned til –	Stenderavstand				Skinner
	6 mm plate		13 mm plate		Vinkel- ell. hjørneprofil
	ikke forbøyet	forbøyet	ikke forbøyet	forbøyet	oppklipping av flenser pr.
3500 mm	300 mm	300 mm	300 mm	600 mm	60 - 70 mm
3500 - 2600 mm	200 mm	300 mm	200 mm	600 mm	45 - 60 mm
2600 - 2000 mm	150 mm	300 mm	150 mm	300 mm	35 - 45 mm
2000 - 1500 mm	150 mm	200 mm	150 mm	300 mm	35 - 45 mm
1500 - 1200 mm	150 mm	200 mm		300 mm	25 - 35 mm
1200 - 900 mm	150 mm	200 mm		300 mm	25 - 35 mm
900 - 600 mm	100 mm	200 mm		300 mm	20 - 25 mm
600 - 400 mm		150 mm			15 - 20 mm
400 - 300 mm		150 mm			15 - 20 mm

Fukting av platene

Om platene skal fuktes må fuktingen utføres i god tid før platene monteres.

Platene skal alltid fuktes på den side som vender inn mot sentrum.

Plater til innvendig veggside skal altså fuktes på forsiden og plater til utvendig side på baksiden.

Fukt platene med rent vann, gjerne tilsatt litt såpe – f.eks. oppvaskemiddel. Bruk kost, svamp eller lign. Platene må ha tilstrekkelig tid til å suge opp vannet før de kan bøyes uten å sprekke. Det kan være nødvendig å foreta påføringen av vann flere ganger.

For 13 mm plater kan det ta opp til to timer før platene er tilstrekkelig bøyelege. 6 mm plater klarer seg med en halv til en hel time. I ventetiden kan platene legges med de fuktete sidene mot hverandre.

Forbøying av platene

Til forbøying brukes det alltid fuktete plater. Høyden på forbøyde plater bør være 15–20 mm mindre enn den aktuelle vegghøyden.

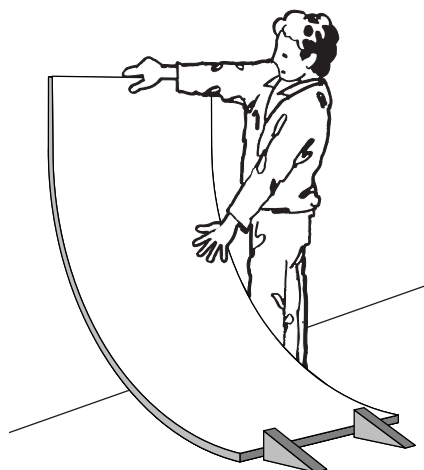
Bøyingen utføres normalt over en mal, men ved større radier kan det la seg å gjøre å bøye platene uten bruk av mal.

Bøying uten mal

Der det buede stykket kun utgjør en del av platen kan bøyingen utføres uten bruk av mal. Metoden er best egnet til plater som skal monteres horisontalt.

Den fuktete platen settes opp mot en vegg, og det trykkes forsiktig på den øvre kanten til platen har fått den ønskede buen. Platen bør sikres mot gulv for ikke å skli.

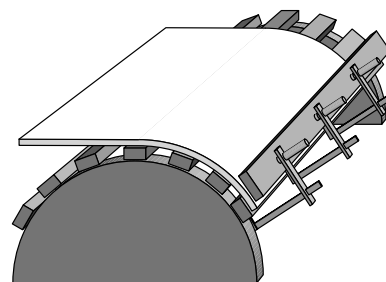
Platen må tørke minst en time før den kan monteres.

Bøying mot vegg. Metoden er mest velegnet ved horisontal montasje og der buen kun utgjør en del av platen.

Bøying over mal

Det er mulig å montere forbøyde plater som ennå er fuktige. Malen må da utføres med noe mindre radius enn den ferdige buen skal ha. Men den normale fremgangsmåten er å vente med montasjen av de forbøyde platene til de er gjennomtørre, og malen må da ha samme radius som den ferdige buen.

Malens dekke kan f.eks. utføres av finér eller tynne lekter. Start bøyingen ved å feste den fuktete platen til malens ene side. Bruk en lekte og tre eller flere skrutvinger.

Fest den fuktete gipsplaten til den ene side av malen ved hjelp av en trelekte, f.eks. i dimensjon 48 × 98 mm, som spennes fast med minst tre skrutvinger.

Trykk platen forsiktig ned mot malen ved hjelp av en annen lekte. Start ved den festede siden og trekk lekten langs den andre siden av malen ved hjelp av lekte og skrutvinger.

Trykk platen forsiktig mot malen ved hjelp av en lekte. Fest så platens andre side med lekte og skrutvinger.

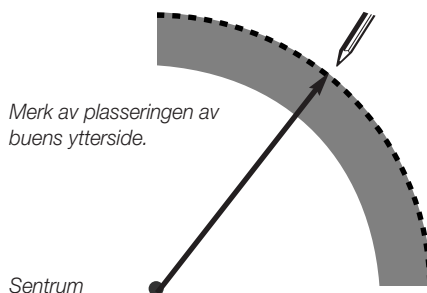
Skal det brukes 2 lag gipsplater i en og samme bue kan det gjerne bøyes to plater om gangen.

Platene må tørke over malen før de monteres – eller evt. legges på lag. Regn med en tørketid på ca. to timer. Tørketiden kan forkortes noe ved å bruke varmekanon eller lign.

Montasje av stenderverket

Plassering

Buens plassering merkes av på gulv og tak. Merk av den utvendige buen, og bruk evt. en plate som mal.

Merk av plasseringen av buens ytterside.

Sentrum

Montasje av skinner

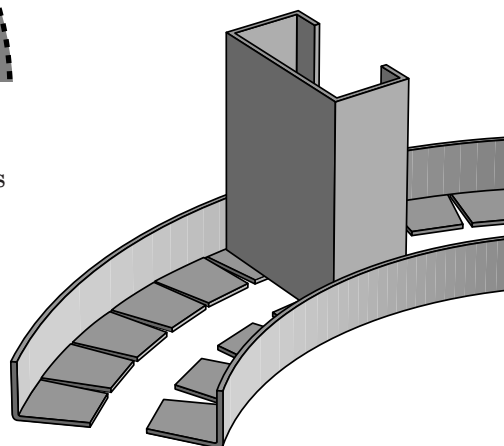
Benyttes det vinkelprofiler til gulv- og takskinnen klippes den ene flensen opp ved hjelp av platesaks. Se skjema B.

Med den vikbare skinnen slipper man oppklippingen. Standardinn- delingen er 100 mm, men skinnen kan også leveres med andre innde- lingen.

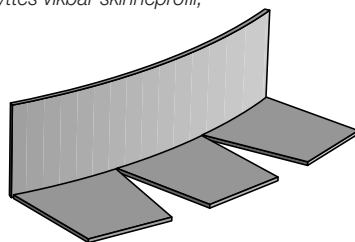
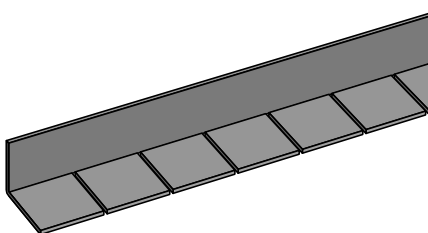
Flensen mot gulv og tak må klippes opp når det brukes vinkel- eller hjørneprofiler.

Montér først de ytre profilene langs buelinjene på gulv og tak. Etterpå monteres de innerste profilene. En stenderprofil kan brukes som av- standskloss.

Oppklipping er ikke nødvendig når det benyttes vikbar skinneprofil, FLP 50.

Gulv- og takskinnen utføres av 2 stk. profiler. Bruk aktuell stenderprofil som avstandskloss.

Montasje av stendere

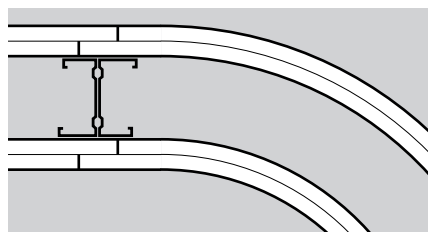
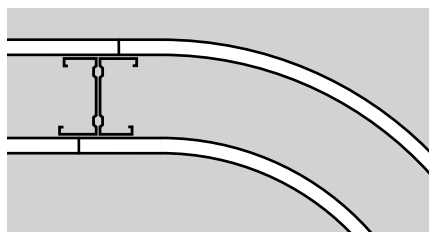
Stenderne fastgjøres til begge sider av gulv- og takskinnen. Bruk f.eks. Norgips-skrue SS 14.

Ved vertikal montasje av hele plater kan det være nødvendig å sette opp ekstra stendere ved buens avslutninger, fordi det er forskjell på utvendig og innvendig buestykke.

Ved kledning i 2 lag er det en fordel å forskyve plateskjøtene ved overgangen mellom buestykke og plan vegg. Det må da ofte benyttes ekstra stendere ved overgangen.

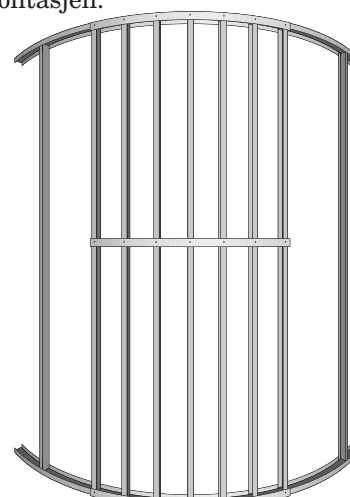
Skal platene bøyes direkte mot stenderverket bør det festes et båndjern ca. midt på stenderne for

å unngå at de bøyer ut under plate- montasjen.

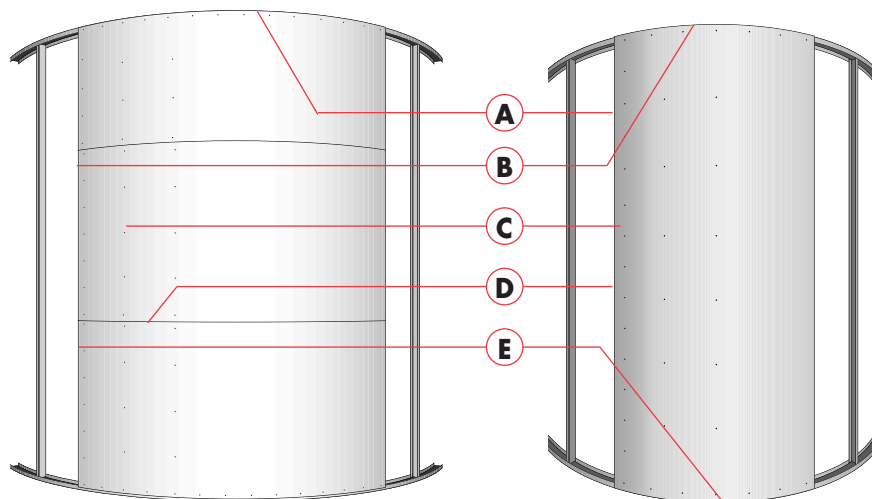
Med hele plater i vertikal montasje blir det forskjell på skjøtenes plassering. Ekstra stender kan derfor være nødvendig.

Det benyttes ofte ekstra stendere der det monteres 2 lag plater.

Båndjern på midten der platene skal bøyes direkte mot stenderverket.

Montasje av platene

Horisontal montasje

Vertikal montasje

Skrueavstand

	Tørr plate	Fuktig plate
A Ved langkanter	200 mm	100 mm
B Ved kortkanter	200 mm	150 mm
C Til stendere	300 mm	200 mm
D Fra platekant med kartong	min. 10 mm	
E Fra platekant uten kartong	min. 15 mm	

Uten forbøying

Begynn platemontasjen på utsiden av buen.

Bruk en kraftig trelekte til å trykke platen inn mot stenderverket. Start i den ene side av buen og skru platen fast stender for stender. Innsiden av buen monteres på samme måte.

Plater som ikke er forbøyet: Start i den ene siden og trykk platen på plass med en lekte.

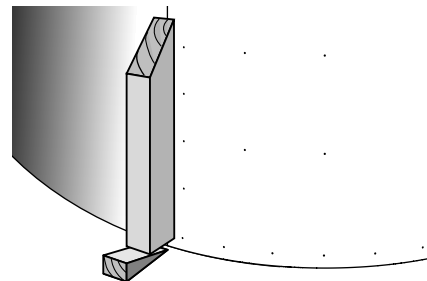
Med forbøying

Forbøyde og gjennomtørrede plater monteres som vanlige gipsplater. Det anbefales å skru fast platene på midten og så fortsette ut mot sidene. Høyden på plater som er forbøyde bør være 15–20 mm mindre enn veggghøyden. Ved hjelp av en vippe-sko eller lignende er det enkelt å presse platene opp mot taket. Benyttes det fuktige plater monteres de på samme måte som nevnt i avsnittet 'Uten forbøying'.

Skjøter

Ved mindre radier bør plateskjøter mellom vertikalt monterte plater holdes midlertidig på plass, f.eks. med en 48 × 98 mm trestender som kiles fast i topp og bunn. La gjerne stenderen stå et døgn tid.

Vertikal platemontasje: Ved mindre radier holdes skjøtene midlertidig på plass med en trestender som skal dekke skjøten fra gulv til tak.

Norgips har bygget opp en bred erfaring om gipsplateproduksjon, gipsplatekonstruksjoner og tilhørende byggetekniske løsninger. Norgips leverer i tillegg alt tilbehør og verktøy som knytter seg til bruken av gipsplater.

Norgips legger stor vekt på kvalitet- og miljøstyring. Bedriften er med sine godkjenninger etter ISO 9001, ISO 14001, EMAS samt et integrert HMS-system i forkant når det gjelder åpenhet om miljøforhold og ressursbruk.